

Luyksgestel achter de kapel

8

WANDELEN
IN BERGEIJK

11,5 km

Luyksgestel

Start-/eindpunt: De Drie Linden, Rijt 2, Luyksgestel.

Parkeren: kerkplein, hoek Gestelplaetse en Kapellerweg, Luyksgestel.

- Met de rug naar het terras van 'De Drie Linden' gaat u **RECHTDOOR** de Kapellerweg in.
- U passeert Molen de Grenswachter en aanpalend bakkerijmuseum.

De stenen beltkorenmolen De Grenswachter is van 1891 en staat op de plaats van de in 1889 verbrande Standerdmolen, die eertijds aan de Paters Norbertijnen van de Abdij van Postel (B.) toebehoorde. De molen is in 1970 door de gemeente Luyksgestel voor € 8.000,- aangekocht.

De molen heette in de volksmond de 'zwarte molen' ter onderscheid van molen Den Deen (1839) aan de Rijt in Luyksgestel, die wit is gepleisterd. De naam Grenswachter is 'pas' in 1945 bedacht door de echtgenoot van de oorspronkelijke eigenaar mw. Van Grootel-van den Dungen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden in deze molen en het naastgelegen pakhuis Joodse en andere vluchtelingen opgevangen op doortocht naar België. "Mensen wachtten als het ware om op het juiste moment door vrijwilligers veilig en wel over de grens te worden gezet: "Wachten aan de grens" of gewoon Grenswachter dus. In het pakhuis van de molen is in 1975 het eerste Bakkerijmuseum van Nederland gevestigd. Het is een typisch doe-museum. Een mooie combinatie met een natuurgetrouwe explicatie van het volledige procédé van graan malen, deeg bereiden en bakken van brood in een met 'mutserd' gestookte houtoven. Hier komt u alles te weten over het oude molenaars- en het ambachtelijke bakkersvak.

- Negeer de weg links (Molenstraat met op de hoek het Crijnskapelletje) en ga **RECHTDOOR**.

Het kleine kapelletje wordt in de volksmond Crijnskapel genoemd en is vermoedelijk al gebouwd in 1775 door

het toen nog kinderloze echtpaar Crijnen. Zij deden de belofte, dat ingeval zij kinderen zouden krijgen, als dank dit kapelletje zou worden gebouwd, wat beide geschiedde.

- Ga voor de kapel **RECHTSAF** FKP 24.
- Blijf dit bochtige pad geruime tijd volgen, na een tijdje loopt langs het pad de 'Zoefloop'.

De Zoef of Zoefloop is een kleine waterloop in het stroomgebied van de Keersop. De loop ontspringt in dit gebied, Waterkuilen-De Rijt.

- Bij kruising met zandpad **RECHTDOOR** FKP 24 volgen.
- Bij 4-sprong **RECHTSAF** WKP 96 en (wit-geel en geel-rood).
- Volg de gele pijl bij de viersprong.
- Kruising met fietspad en bank **RECHTDOOR**.
- Na ca. 60 meter eerste bospad **LINKSAF**.
- Bij T-splitsing **RECHTSAF**.
- Op kruising **LINKSAF** WKP 20.
- Op kruising met slagboom **RECHTSAF** langs de slagboom lopen.
- Dit stijgende en dalende pad **RECHTDOOR** blijven volgen tot open vlakte. (Recht voor u ziet u een antennemast.)
- Op de kruising met grindpad **RECHTDOOR** over grindpad richting mast.
- U passeert de antennemast en loopt **RECHTDOOR** tot asfaltweg.

- Asphaltweg **RECHTSAF**.
- Tegenover inrit met twee witte palen (De Grensschutters) **LINKSAF** bospad.
- Op T-splitsing **RECHTSAF**.
- Op ongelijke kruising **RECHTDOOR** (Brandweer 23).
- Na ca. 70 meter bij driesprong **RECHTSAF** gele pijl volgen.
- Bij weer een driesprong **LINKSAF** gele pijl volgen (Stevensbergen).
- Blijf deze gele pijlen een geruime tijd volgen over het los-zand pad. Na een zandvlakte wordt het een bospaadje = gele pijl volgen.
- Bij T-splitsing bij WKP 20 **RECHTSAF** en meteen voor picknicktafel **LINKSAF**.
- Bij omgekeerde Y-splitsing rechts aanhouden.
- Na 40 meter links aanhouden.
- Bij T-splitsing met breed zandpad **RECHTSAF**.
- Asphaltweg **RECHTSAF**.

Hier begint de Pielis, een groot agrarisch gebied.

De naam verwijst naar de vroegere grootste grondeigenaar in dit gebied: baron Gillès de Pelichy, die in de volksmond 'Gielis de Pielis' werd genoemd. Hij had destijds 630 van de 1000 hectare grond in zijn bezit. Aanvankelijk was het dus alleen een volksmond-naam. In de loop der tijd is het de officiële benaming voor het gebied geworden.

- Na ca. 200 meter waar de asphaltweg kruist met bospaden **RECHTSAF**.

- Kruising van bospaden **LINKSAF**.
- Bij picknicktafel **RECHTSAF** asphaltweg volgen.
- Na ca. 200 meter negeer het zandpad scherp rechts met slagboom.
- 30 meter verder waar asphaltweg kruist met bospaden **RECHTSAF**.
- Negeer bospaadje rechts.
- Bij ongelijke kruising **RECHTDOOR**.
- Eerste bospad **LINKSAF** tussen 2 ijzeren paaltjes door en langs paaltje met rode punt.
- Negeer bospad rechts.
- Bij viersprong **RECHTDOOR**.
- Bij T-splitsing **LINKSAF**.
- Blijf dit stijgende en dalende pad **RECHTDOOR** volgen tot asphaltweg.
- Asphaltweg **RECHTSAF**. U kunt natuurlijk iets gaan drinken op het terras of binnen bij 'De Koperen Teut'.

- Na ca. 130 meter **RECHTSAF** tussen paaltjes met prikkeldraad door klein bospaadje in.
- Volg dit paadje **RECHTDOOR** en negeer kleine paadjes links en rechts.
- Bij T-splitsing met breder pad **RECHTSAF** en volg het smalle paadje bergop. En daarna dalend tot fietspad.
- Fietspad **LINKSAF**.
- Het fietspad met erlangs een zandpad wordt asphaltweg, deze **RECHTDOOR** volgen.

Aan het Hendrikxpad, te midden van een omvangrijk bosgebied dat aansluiting vindt op een ruim 1000 ha groot bos- en heidegebied van boswachterij De Kempen, ligt, vlak bij de grens met België, het op één na oudste openluchttheater van de provincie Noord-Brabant: De Hunnebergen. Dit is in 1930 aangelegd. De naam is een verbastering van het Drentse (en Deense) woord hunebed. Door het jaar heen worden er verschillende voorstellingen gehouden, maar ook b.v. "bier in t bos" is een druk bezochte activiteit voor Luysggestel en omstreken.

- Bij omgekeerde Y-splitsing, met bankje 100-jarige An Peeters-Scheerens, [RECHTSAF](#) Boscheid.
- U passeert een 'Schop' met picknickbank, blijf gewoon [RECHTDOOR](#) lopen. U loopt de bebouwde kom van Luyksgestel in.

Feitelijk is de behuizing een karschop uit 1762, eertijds behorend bij de langgevelboerderij aan de Dorpstraat en daarmee ook onderdeel uitmakend van een boerderijcomplex dat toebehoorde aan de familie Poppeliers.

- Na huisnummer 30 [LINKSAF](#) (Waterkuilen).
- Kruising van zandpaden [RECHTSAF](#).
- U passeert de Heilig Kruiskapel. (Kijk rustig even binnen in de kapel.)

De Kapel van het H. Kruis, een veldkapel met begraafplaats, nog steeds zo fraai gelegen in de akkers, dateert uit 1727. Overigens maakte een 'los briefje' in 1641 al melding van de aanwezigheid van een kapel, het "Heilig Huysken".

Deze kapel is een eenvoudig zaalgebouw met leien dak, twee mooie ijzeren kruisen en een later aangebracht torentje evenals een ingangsportaal.

Voor de kapel staat een kunstwerk van Toon Slegers gemaakt in 1997.

- T-splitsing [LINKSAF](#).
- Volg deze weg [RECHTDOOR](#) naar kerktoeren en 'De Drie Linden', hier kunt u heerlijk iets eten en drinken.

De Martinustoren (vermoedelijk uit 1450) met ernaast de kerk uit 1959 van de Vughtse architect Edmund Nijsten. Aan de achterzijde van de kerktoeren zie je aan het pleisterwerk en achterliggende straatwerk met beplanting nog de plaats waar vroeger de driebeukige oude kerk stond.

Na de brand in 1840 wijzigde de typisch Kempische stijl die men ook aantreft in de kerken in Oirschot, Lommel en Steensel.

De 'nieuwe' kerk uit 1959 herbergt nog de vele kunstschaten uit de oude kerk die dateren van 1250 tot 1650. Voor de kerk ligt de oude afroepsteen van de dorpsomroeper met de tekst: "Hooft, hooft... zegt het voort!" ■

Deze route maakt deel uit van de serie **'Wandelen in Bergeijk'**. Stuk voor stuk afwisselende wandelingen die u laten kennismaken met de lommerrijke bossen, vennen, snelstromende riviertjes en interessante bouwwerken die de gemeente rijk is. Laat u verrassen door de groene omgeving en de interessante historie.